

Historische wandeling Son en Breugel

...in Het Groene Woud

Lengte: ca. 9 km

Toponiemenbanken

Deze route behoort tot een serie fiets- en wandelroutes die langs één of meerdere toponiemenbanken in Het Groene Woud komen. Op al deze zitbankjes staat een toponiem die hoort bij het gebied waar het bankje staat. Een toponiem is een plaatsaanduiding of veldnaam die vroeger werd gebruikt. Bij de banken staat ook een informatiebordje met historische wetenswaardigheden over de locatie waar je op dat moment bent. Hierdoor kom je meer te weten over de geschiedenis van Het Groene Woud. Het is een prachtige wandeling en een historische ontdekkingstocht. In totaal staan er, verspreid over Het Groene Woud, zevenendertig toponiemenbanken. De banken zijn in 2012 en 2014 geplaatst door de Stichting Brabantse Bronnen.

Landschapscanon van Het Groene Woud

De plaatsing van de toponiemenbanken maakt deel uit van het project Landschapscanon van Het Groene Woud. De canon is in juni 2015 gepresenteerd door de Stichting Brabantse Bronnen in de vorm van een website en een boek. Ze geven inzicht in de historische landschapontwikkeling van Het Groene Woud, vanaf de prehistorie tot heden, en vertellen een regionaal verhaal over de landelijke gemeenten in het gebied. Als uitwerking op de landschapscanon zijn ook enkele erfgoedprojecten uitgevoerd. Projecten die de geschiedenis van het gebied zichtbaar maken en de kwaliteit van het landschap versterken. Het plaatsen van de zevenendertig toponiemenbanken is hier een voorbeeld van.

Kanisgraaf

"Nabij de samenloop van de Kanisgraaf (nu 'Grote Beek') met de Dommel stond in de Middeleeuwen een dubbele watermolen die gebruikt werd als graan- en oliemolen. In 1714 brandde de molen gedeeltelijk af. Vóór 1740 werd de hele molen afgebroken." rooien van een bos, of naar het 'stoken', het laten afbranden van een stuk bos."

De Leet

"Het gedeelte van het Breugelse Dommeldal, net over de brug aan de zuidkant, heet vanouds 'De Leet'. Dit is ook de naam van een klein stroompje dat daar uitmondt in de Dommel. 'De Leet' diende als drenkplaats voor de koeien. Tegenwoordig staat het meestal droog."

Stokland

"In het noordwestelijk deel van Breugel ligt het gebied Stokland. De oudste aanduiding komt voor in het cijnsregister van Helmond uit 1381. De benaming kan verwijzen naar een landschap van overgebleven boomstronken, na het rooien van een bos, of naar het 'stoken', het laten afbranden van een stuk bos."

Dommekaet

"Op de plaats van het zeventiende-eeuwse huis aan de Dommelstraat 12 moet al in 1397 het huis 'Dommekaet' gestaan hebben. Het huis was in 1397 in het bezit van de kinderen van ridder Edmond de Rover, die het gekocht had van de erfgenamen van Jan Dommekaet."

Provincie Noord-Brabant

Mede mogelijk gemaakt door een financiële bijdrage van de provincie Noord-Brabant en Streekfonds Het Groene Woud. Kijk voor alle wandel- en fietsroutes van deze serie op www.hetgroenewoud.com.

Ben je nieuwsgierig geworden naar de Landschapscanon van Het Groene Woud? Kijk dan op www.landschapscanonhetgroenewoud.com. Het boek met als titel 'Het Groene Woud. De ontwikkeling van landschap, natuur en bewoning.' is te bestellen via www.picturespublishers.nl.

Toponiemenbanken
Kanisgraaf – Stokland – De Leet – Dommekaet

Start bij Café De Zwaan, Markt 9 in Son

De wandelroutes in deze serie zijn voornamelijk gebaseerd op het bestaande knooppuntennetwerk.

Loop naar de bushalte in de Nieuwstraat en ga hier **L-af** richting het zebrapad. Steek de weg over en ga weer **L-af**. Iets verderop staat het paaltje van Wknp:65. Loop vanuit dit punt richting Wknp:63. Steek dus na ca. 10 meter bij Lpnr:32 weer de Nieuwstraat over en sla bij Lpnr:33 **L-af** richting het Vestzaktheater. Sla voor het Vestzaktheater bij Lpnr:2 **R-af**. Ga vervolgens aan het eind van de weg (Kerkstraat) **L-af** en bij het straatnaambordje Schoolstraat **R-door** (volg de gele pijl). Ga over het bruggetje en daarna weer **R-af**. Blijf dit pad volgen richting de waterstuw. Steek aan het eind van het pad de weg **R-door** over en loop de Beekstraat in.

Steek aan het eind van de Beekstraat de weg **R-door** over en loop langs rivier de Grootte Beek. Daarna **R-aanhouden** (gele pijl) en even verderop **L-aanhouden** (gele pijl). Je loopt nu over het terrein van Zonhove. Sla voorbij de kleine kerktoren **R-af** en ga over de brug **L-af**. Blijf de asfaltweg volgen. Loop door tot het gebouw D'n Tref en sla net van te voren **L-af** (Lpnr:64). Ga meteen daarna weer **L-af** (gele pijl - Lpnr:48). Je komt nu langs het dierenparkje van Zonhove. Blijf **R-door** lopen en steek bij de splitsing met het rolstoelpad links het bruggetje over. Ga voorbij het bruggetje **R-af** (gele pijl) en aan het eind van het pad **R-af** langs het oorlogsmonument. Vervolgens kom je bij een overzichtsbord (Zonhove). Sla hier **L-af** en blijf het pad tussen de hekken volgen. Ga op de eerste splitsing **R-af** en daarna **R-door** de Crocusstraat in.

Aan het eind van de Crocusstraat bij Wknp:63 loop je, om de eerste toponiemenbank te bereiken, even richting Wknp:61. Sla bij het bordje Grote Beek **L-af** (gele pijl) en voorbij Lpnr:14 weer **L-af**. Loop nu net zo lang **R-door** over dit fietspad tot je bij de toponiembank komt. Deze heeft de naam 'Kanisgraaf'. Daarna loop je hetzelfde stuk weer terug naar Wknp:63. Ga dus aan het eind van het pad **R-af** en iets verderop weer **R-af** tot Wknp:63.

Wandel nu **R-door** richting Wknp:62. Steek de weg over en loop over het fietspad (dit om de gele pijlen te kunnen volgen). Sla op de splitsing in de bocht **R-af** de Edelweisstraat in (gele pijl). Loop nu alsmaar **R-door** tot het kanaal. Ga hier **L-af** over het fietspad langs het kanaal. Steek de kruising bij de brug **R-door** over en blijf het pad langs het kanaal volgen. Ga iets verderop bij Wknp:62 **R-door** richting Wknp:1. Ga op de kruising bij Wknp:1 weer **R-door** (nog steeds langs het kanaal) richting Wknp:6. Op de splitsing bij Wknp:6 verlaat je het pad langs het kanaal en sla je **L-af** richting Wknp:17 (Broekstraat).

Loop bij Wknp:17 **R-door** richting Wknp:18. Ga aan het eind van de Broekstraat **R-af** (Keske) en meteen de eerste weg **L-af** (Herculeslaan). Sla in de bocht bij Lpnr:3 (gele pijl) **L-af** het smallere fietspad op. Blijf dit pad volgen tot Wknp:18. Ga vervolgens **L-af** richting Wknp:5. Sla de eerste weg **R-af** (Verwerstraat) en loop nu alsmaar **R-door** tot Wknp:5. Loop ook hier weer **R-door** richting Wknp:2 (Dekkerstraat). Ga aan het eind van de weg **R-af** en weer aan het eind van de weg **L-af** (Doormanlaan). Ga vervolgens de eerste weg **L-af** het voetpad op (Dommelpas). Hier kom je uit bij de tweede toponiemenbank (net voor de Dommel) genaamd 'Stokland'.

Verklaring van de tekens:

R-af = Rechtsaf **L-af** = Linksaf **R-door** = Rechtdoor

Wknp = Wandelknooppunt **Lpnr** = Lantaarnpaalnummer

De wandeling gaat veelal over makkelijk te wandelen wegen en paden. Er staan voldoende banken langs de route en aan het begin en einde is er een horecagelegenheid.

Blijf het pad **R-door** volgen en ga de brug over. Loop aan het eind van de Dommelpas bij Wknp:2 **R-door** richting Wknp:34 (Leeuweriklaan). Ga aan het eind van de weg **L-af** (Bernhardstraat). Ga vervolgens aan het eind van de weg weer **L-af** (een tegelpad). Loop bij Wknp:34 even **R-door** richting Wknp:3 om de derde toponiemenbank te bereiken. **LET OP:** neem het eerste pad **R-af** (bij grote groene stroomkast met nr:143610). Je verlaat hier dus het Wknp-systeem. Iets verderop staat de toponiemenbank 'De Leet'. Ga nu verder **R-door** en blijf dit smaller wordend pad volgen. Sla voorbij het brugje **R-af** en op de splitsing **R-door** (je komt langs het bordje 'Bomen van Vroonhoven').

Houd op de splitsing **R-aan** richting het bruggetje (bordje 'Dieren van Vroonhoven'). Ga bij de volgende splitsing **R-af** en tegenover het bordje 'Kerkelijke geschiedenis van Vroonhoven' **L-af**. Ga aan het eind van het pad **R-door** richting het grote kruisbeeld. Sla bij het beeld **R-af** over het grindpad tussen twee beukenheggen door. Hier staat de vierde toponiemenbank van de wandeling genaamd 'Dommekaet'. Loop terug naar het kruisbeeld en verlaat het oude kerkhof. Ga **R-door** door de grote poort richting de kiosk. Sla bij de kiosk **R-af** richting Café de Zwaan. Dit is het einde van de wandeling.

Colofon:

Opdrachtgever: Stichting Brabantse Bronnen | Route en foto's: Albert Bressers
Coördinatie en teksten: Van 't Laar Hof | Vormgeving: Van Nunen Design